

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 20 d. Nr. 21RE2-164 (AG2-130/16-2023)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio, Vilijos Astrauskienės, Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Julijai Barkauskaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y., jo atstovui advokatui A. Š., atsakovo (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero ir trečiojo suinteresuoto asmens (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracijos atstovui Z. Y.,

2023 m. spalio 19 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovui (duomenys neskelbtini) savivaldybės merui, trečiajam suinteresuotam asmeniui (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracijai dėl (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero 2023 m. rugpjūčio 18 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijoje 2023 m. rugsėjo 14 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovui (duomenys neskelbtini) savivaldybės merui (toliau – ir Meras), trečiajam suinteresuotam asmeniui (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracijai (b. l. 1–16), kuriuo reiškiami reikalavimai:

1) panaikinti 2023 m. rugpjūčio 18 d. (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – ir Raštas) dalį, kuria buvo atsisakyta pareiškėjui X. Y. pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos;

2) įpareigoti atsakovą šioje dalyje išnagrinėti pareiškėjo prašymą iš naujo ir pateikti informaciją.

Nurodo, kad pareiškėjas yra (duomenys neskelbtini) savivaldybės tarybos narys. 2023 m. liepos 23 d., 2023 m. rugpjūčio 2 d. ir 2023 m. rugpjūčio 17 d. prašymais pareiškėjas kreipėsi į (duomenys neskelbtini) savivaldybės merą prašydamas: (i) pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos; (ii) įvardinti, ar prieigas suteikusiam (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracijos darbuotojui dėl neteisėtų veiksmų buvo pradėtas tarnybinis patikrinimas ir kokios paskirtos nuobaudos. Nurodo, jog 2023 m. rugpjūčio 18 d. pareiškėjas gavo Raštą, kuriame buvo nurodyta, kad: (i) (duomenys neskelbtini) savivaldybė pasirengusi suteikti visą pareiškėjui reikalingą informaciją, kiek tai susiję su (duomenys neskelbtini)savivaldybės taryboje (toliau – ir Taryba) nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais. Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad kiekvienu atveju tai bus sprendžiama individualiai pagal pareiškėjo pateiktą prašymą, kuriame turėtų būti nurodyta, kokia informacija jam reikalinga ir kaip tai susiję su Taryboje nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais; (ii) šiuo atveju teisė pradėti galimo tarnybinio nusižengimo tyrimą yra priskirta (duomenys

neskelbtini) savivaldybės administracijos direktoriui, galimas tarnybinio nusižengimo tyrimas nebus pradedamas. Pareiškėjas mano, jog pateiktu Raštu buvo neteisėtai atsisakyta pateikti prašomą informaciją – visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos, kurie turėtų būti prieinami kiekvienam asmeniui.

Pabrėžia, jog atsakovas atsisakydamas pareiškėjui pateikti informaciją nurodo (duomenys neskelbtini) savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto (duomenys neskelbtini) savivaldybės tarybos 2009 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T2-77, (toliau – ir Reglamentas) 9.2. papunktį, kuris atsakovo vertinimu suteikia teisę Tarybos nariui gauti iš mero informaciją tik tokiu atveju, jei tokia informacija, atsakovo vertinimu, yra reikalinga Tarybos nario veiklai, susijusiai su nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Pareiškėjo manymu tokia atsakovo pozicija yra neteisėta ir nepagrįsta. Šiuo atveju aplinkybė, ar pareiškėjo prašoma pateikti informacija yra reikalinga dėl savivaldybės Taryboje nagrinėjamų ar rengiamų nagrinėti klausimų, neturi teisinės reikšmės, kadangi tokia informacija – mero potvarkiai ir jų pakeitimai turi būti viešai prieinami kiekvienam asmeniui, ne tik savivaldybės Tarybos nariams ar dar kokiems nors specialiai išskirtiems asmenims. Tokiu būdu atsakovas, atsisakydamas pateikti prašomą informaciją pareiškėjui ir nepadarydamas jos viešai prieinamos kiekvienam asmeniui, akivaizdžiai pažeidė skaidrumo ir viešumo principus, todėl tai yra savarankiškas pagrindas tokį Mero Raštą pripažinti neteisėtu. Pažymi, kad pareiškėjas kreipdamasis į Merą aiškiai pažymėjo, jog tokią informaciją jis prašo pateikti tik todėl, kad ji nėra viešai prieinama kiekvienam asmeniui. Tokia informacija viešai niekur nėra patalpinta ir skundo Komisijai pateikimo dieną. Pareiškėjui taip pat nebuvo paaiškinta, kur jis galėtų susipažinti su tokia informacija.

Akcentuoja, kad tiek informacijos nepateikimas pareiškėjui, tiek jos viešas nepaskelbimas interneto svetainėje prieštarauja Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (toliau – ir Teisės gauti informaciją įstatymas) 5 straipsnio 1 daliai. Pažymi ir tai, kad pareiškėjas kreipdamasis į Merą neprašė pateikti jokios valstybės paslaptį sudarančios informacijos, kurią vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu arba Teisės gauti informaciją įstatymu būtų galima laikyti nevieša. Pareiškėjas pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ 13.5.3 papunkčiu, tokia informacija turi būti viešai paskelbta įstaigos interneto svetainėje, o tai patvirtina, jog šiuo atveju jokios neviešos informacijos net nebuvo prašoma, todėl atsakovas neturėjo jokio teisinio pagrindo atsisakyti pateikti pareiškėjo prašomą informaciją.

Paaškina, jog pareiškėjas veikia tiek kaip fizinis asmuo, kuris turi teisę gauti prašomą informaciją, tiek kaip Tarybos narys, kuris turi teisę gauti visą savivaldybės turimą informaciją savo, kaip Tarybos nario, teisėms ir pareigoms įgyvendinti, tiek kaip Tarybos narys, gindamas savo rinkėjų ir visos bendruomenės teisę gauti informaciją apie Mero veiklą, t. y. prašoma informacija jam yra būtina tinkamai atlikti jo, kaip Tarybos nario, funkcijas.

Teigia, jog Raštas neatitinka reikalavimų teisės aktų normomis motyvuoti priimamą administracinį aktą. Pareiškėjui pateiktame atsakyme nėra nurodyta, kokių teisiniu pagrindu yra atsisakoma pateikti jo prašomą pateikti informaciją, nėra nurodyta, kodėl ji nėra pateikiama, nėra paaiškinama, kodėl tokia informacija nėra patalpinta viešai, o jeigu yra patalpinta viešai, nėra paaiškinta, kur pareiškėjas galėtų su tokia informacija susipažinti. Pažymi, kad jis prašė pateikti informaciją, kuri turi būti prieinama viešai kiekvienam asmeniui, todėl aplinkybė ar prašoma pateikti informacija yra susijusi su jo, kaip savivaldybės Tarybos nario, teisėmis, nėra teisiškai reikšminga.

Pareiškėjas ir jo atstovas prašė tenkinti skundą jame ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu. Akcentavo, jog atsakovas savo pozicijos neteikti pareiškėjui informacijos nepagrindė įstatymo lygmens pagrindu. Informacijos gavimas yra būtinas Tarybos nario funkcijų atlikimui, todėl pažeista pareiškėjo teisė gauti informaciją. Paaškino, jog iki šiol pareiškėjui prašoma informacija nėra pateikta, prieiga prie prašomų pateikti potvarkių dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“ (toliau – ir DVS „Kontora“) nėra suteikta.

Atsakovas (duomenys neskelbtini) savivaldybės meras ir trečiasis suinteresuotas asmuo (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracija 2023 m. spalio 5 d. Komisijai pateikė atsiliėpimą

(b. l. 34–37), kuriame nurodo, kad nesutinka su pareiškėjo skundu.

Paaškina, jog ginčijame Rašte atsakovas nurodė, kad (duomenys neskelbtini) savivaldybė pasirengusi suteikti visą pareiškėjui reikalingą informaciją, kiek tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais, kiekvienu atveju tai sprendžiant individualiai pagal pareiškėjo pateiktą prašymą, kuriame turėtų būti nurodyta, kokia informacija pareiškėjui reikalinga ir kaip tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Pareiškėjas paprašė pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos. Atsiliepime pažymima, kad (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero (bei jį pavadavusių asmenų) priimtų potvarkių kiekis yra apie du tūkstančiai vienetų. Minėtas skaičius yra kintantis, nes pagal dabar galiojančią teisinę reglamentavimą, Meras yra savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą (Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 3 dalis). Jei per praėjusią kadenciją Meras priėmė apie tūkstantį keturis šimtus potvarkių, tai vien per šios kadencijos penkis mėnesius – apie šešis šimtus.

Pažymi, kad kai tai yra privaloma, Mero priimti potvarkiai skelbiami teisės aktų registre ar (duomenys neskelbtini) savivaldybės interneto svetainėje – (duomenys neskelbtini). Atsiliepime keliamas klausimas, ar šiuo atveju galimas ginčas ir dėl tų atsakovo priimtų potvarkių, kurie yra paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka teisės aktų registre ir savivaldybės interneto svetainėje.

Nurodo, jog pareiškėjas, be kita ko, išreiškia abejones dėl (duomenys neskelbtini) savivaldybės interneto svetainės atitikties Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ reikalavimams. Pažymima, kad Informacinės visuomenės plėtros komitetas, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimo Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Nutarimas) 3.1. papunktį, atliko Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių atitikimo bendriesiems reikalavimams tyrimą (toliau – ir Tyrimas). Tyrimo metu buvo įvertintas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, tame skaičiuje ir (duomenys neskelbtini) savivaldybės, interneto svetainių atitikimas Nutarimu patvirtinto Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo reikalavimams. Minėta institucija neturėjo pastabų (duomenys neskelbtini) savivaldybei dėl teisės aktų skelbimo.

Akcentuoja, jog atsakovas neneigia pareiškėjo teisės gauti informaciją, tačiau, mano, kad prašymas turėtų atitikti tiek Vietos savivaldos įstatyme, tiek Reglamente įtvirtintus reikalavimus, t. y. turėtų būti pagrįstas, kad prašoma informacija reikalinga Tarybos nario veiklai, susijusi su savivaldybės Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais.

Atsakovo ir trečiojo suinteresuoto asmens atstovas Komisijos posėdžio metu palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus ir prašė pareiškėjo skundą atmesti. Pažymėjo, jog skundžiamame Rašte aiškiai nurodytas reglamentavimas, kurio pagrindu pareiškėjas turėjo tikslinti prašymą suteikti informaciją, nurodant kokia informacija, susijusi su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais, jam reikalinga kaip Tarybos nariui, t. y. Reglamento nuostatos ir Vietos savivaldos įstatymo nuostatos.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje kilo ginčas dėl (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero 2023 m. rugpjūčio 18 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ dalies (minėta, toliau – ir Raštas) (b. l. 17–20), kuria buvo atsakyta į pareiškėjo prašymą pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos, teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad 2023 m. liepos 23 d. raštu „Dėl informacijos pateikimo“ pareiškėjas kreipėsi į atsakovą (toliau – ir Prašymas) (b. l. 21). Nurodė, jog (duomenys neskelbtini) savivaldybės svetainėje (duomenys neskelbtini) nėra skelbiami visi (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero pasirašomi potvarkiai bei potvarkių pakeitimai, reaguojant į tai, kad Tarybos

nariams nuo 2023 m. liepos 13 d. buvo apribotos priegios DVS „Kontora“, prašė pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos. Nurodė, kad socialiniuose tinkluose ir visuomenės informavimo priemonėse kilus ažiotažui dėl (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. potvarkio, kuriuo buvo nustatytas (duomenys neskelbtini) direktoriaus atlyginimas, o galiausiai, pareiškėjo turimais duomenis, atsiradus minėto potvarkio pakeitimams, tiek pareiškėjui, kaip tarybos nariui bei Kontrolės komiteto pirmininkui, tiek (duomenys neskelbtini) bendruomenei, kyla pagrįstų abejonų ne tik dėl minėto (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero potvarkio, bet ir dėl ankstesnių, kurie buvo pasirašyti nuo pirmosios mero kadencijos pradžios.

Atsakovas 2023 m. liepos 31 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl paklausimo“ paprašė pareiškėjo patikslinti Prašymo turinį (b. l. 57). T. y. nurodyti, kokios priegios DVS „Kontora“ buvo apribotos Tarybos nariams, kuriems konkrečiai Tarybos nariams buvo apribotos priegios DVS „Kontora“, patikslinti, kokios priegios DVS „Kontora“ privalo būti suteiktos Tarybos nariams.

2023 m. rugpjūčio 2 d. raštu „Dėl paklausimo patikslinimo“ (b. l. 22) pareiškėjas atsakovui nurodė, kad pareiškėjo paskyroje DVS „Kontora“ buvo apribota skilties „Failai“ prieiga. Pažymėjo, kad (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracija, kuri yra DVS „Kontora“ valdytoja, patvirtino, jog priegios apribojimas, kurį sistemos valdytojas įvardija trūkumų pašalinimu, buvo atliktas. Mano, kad prieiga prie DVS „Kontora“ Tarybos nariams turėtų būti tokia, kokia buvo iki DVS „Kontora“ sistemos administratoriui atliekant pakeitimus – vykdant teisių pakeitimą registre „Failai“.

2023 m. rugpjūčio 17 d. raštu „Dėl negauto atsakymo“ (b. l. 23) pareiškėjas nurodė atsakovui, jog atsakymas į paklausimą dar nėra gautas, nors pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, terminas atsakymo pateikimui jau praėjo. Prašė informuoti, dėl kokių priežasčių yra vėluojama pateikti atsakymą Tarybos nariui.

(duomenys neskelbtini) savivaldybės mero 2023 m. rugpjūčio 18 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ skundžiamoje dalyje atsakovas, remdamasis Reglamento 9.2. punktu, pareiškėjui nurodė, kad (duomenys neskelbtini) savivaldybė yra pasirengusi suteikti visą pareiškėjui reikalingą informaciją, kiek tai susiję su Taryboje nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais, tačiau kiekvienu atveju tai bus sprendžiama individualiai pagal pareiškėjo pateiktą prašymą, kuriame turėtų būti nurodyta, kokia informacija pareiškėjui reikalinga ir kaip tai susiję su Taryboje nagrinėjamais ar rengiamais nagrinėti klausimais (b. l. 17–20).

2023 m. spalio 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (b. l. 44–45) atsakovas nurodė pareiškėjui, kad atsakydamas į pareiškėjo prašymą pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos, informuoja, kad pareiškėjo prašomų pateikti potvarkių kiekis yra apie du tūkstančiai vienetų. Atsižvelgiant į didelį dokumentų kiekį, (duomenys neskelbtini) savivaldybė yra pasirengusi sudaryti sąlygas susipažinti su minėtais dokumentais pareiškėjui patogiu laiku, (duomenys neskelbtini). Paprašė informuoti telefonu arba elektroniniu paštu (duomenys neskelbtini) savivaldybės administracijos Juridinio skyriaus vedėją Z. Y. apie pareiškėjui patogų laiką, kad būtų paruošti pareiškėjo prašomi dokumentai bei parengta darbo vieta susipažinimui.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Rašto dalimi, kuria atsisakyta pateikti prašomą informaciją, teikia skundą Komisijai. Subjektinių teisių pažeidimą sieja su atsakovo atsisakymu suteikti jam informaciją (tiek kaip piliečiui, tiek kaip Tarybos nariui).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (redakcija, galiojusi nuo 2023 m. liepos 6 d. iki 2023 m. rugsėjo 1 d.), Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (minėta, toliau – ir Teisės gauti informaciją įstatymas), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, (toliau – ir Taisyklės).

VAĮ nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į

įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis). VAĮ normos, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, nustato viešojo administravimo principus, tarp jų ir išsamumo principą, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 5 punktas).

Teisės gauti informaciją įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, kad jo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, informaciją, nurodytą šio įstatymo 5 straipsnyje, ir dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (viešoji funkcija), įgyvendinimo priemonės ir tvarką. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. Duomenys – užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (3 straipsnio 3 dalis). Informacija – žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas (3 straipsnio 9 dalis). Šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje reglamentuoti duomenų teikimo principai, tokie kaip: duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais (1, 3 papunkčiai).

Pagal Teisės gauti informaciją įstatymo 13 straipsnio 1 dalį prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka.

VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje numatyta, jog prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai įpareigoti nagrinėti pagal Taisykles, numatančias pareigą į prašymą ar skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis, Taisyklių 45 punktas): į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis). Pagal VAĮ 19 straipsnio 1 dalies 2 punktą administracinė paslauga yra viešojo administravimo subjekto veiksmai išduodant teisės aktų nustatytus dokumentus su valstybės registruose, valstybės informacinėse sistemose, archyvuose ar paties viešojo administravimo subjekto turima informacija. Taigi, administracinė paslauga – tai viešojo administravimo subjekto veiksmai, apimantys *inter alia* (be kita ko) įstatymų nustatytos viešojo administravimo subjekto informacijos teikimą asmenims.

Konstitucinė teisė gauti informaciją – svarbi prielaida įgyvendinti įvairias Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas asmens teises ir laisves (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – ir Konstitucinis Teismas) 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimas, bylos Nr. 30/03). Pagal Konstitucinio Teismo 2006 m. gruodžio 6 d. nutarimą, valstybė, kurią Lietuvos Respublikos Konstitucija (toliau – ir Konstitucija) įtvirtina kaip bendrą visos visuomenės gerį (Konstitucinio Teismo 2004 m. gegužės 25 d., 2006 m. rugpjūčio 19 d., 2006 m. rugsėjo 21 d. nutarimai), yra konstituciškai įpareigota ne tik nekliudyti visuomenėje laisvai skliti informacijai bei idėjoms, imtis visų reikiamų priemonių, kad tam nekliudytų kiti asmenys, bet ir pati (per savo institucijas) imtis priemonių (pozityvios veiklos), kad visuomenė būtų informuota apie svarbiausius visuomenėje ir valstybėje vykstančius procesus, kad piliečiai (ir kiti gyventojai) gautų kuo tikslesnę informaciją apie tuos dalykus, kuriuos jiems būtina žinoti, kad piliečiai galėtų dalyvauti priimanč valstybinės reikšmės sprendimus, kad žmonės galėtų dalyvauti priimanč kitus sprendimus, susijusius su viešųjų reikalų tvarkymu, taip pat sprendimus, susijusius su savo teisių ir laisvių įgyvendinimu. Priešingu atveju,

būtų sudarytos prielaidos pažeisti ne tik asmens teises (įskaitant Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą piliečių teisę dalyvauti valdant savo šalį tiek tiesiogiai, tiek per demokratiškai išrinktus atstovus, taip pat šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintą piliečių teisę kritikuoti valstybės įstaigų ar pareigūnų darbą, apskusti jų sprendimus), bet ir kitas Konstitucijoje įtvirtintas, jos ginamas ir saugomas vertybes.

Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 4 punktą numato, kad savivaldybės tarybos nariai už savo veiklą yra atsakingi ir atskaitingi rinkėjams ir visai savivaldybės bendruomenei. Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad Tarybos narys turi teisę savivaldybės tarybos reglamento nustatyta tvarka siūlyti savivaldybės tarybai svarstyti klausimus, rengti savivaldybės tarybos sprendimų projektus, iš mero, vicemero, savivaldybės administracijos ar kitų savivaldybės įstaigų, savivaldybės valdomų įmonių gauti visą tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją, dalyvauti diskusijose svarstomais klausimais, raštu ir žodžiu pateikti pastabas dėl savivaldybės tarybos sprendimų projektų, dėl savivaldybės tarybos darbo tvarkos ir kitais klausimais, savivaldybės tarybos posėdžio metu užduoti klausimų pranešėjams, kalbėti dėl posėdžio vedimo tvarkos, kreiptis su paklausimais į savivaldybės institucijų, savivaldybės administracijos, kitų savivaldybės įstaigų, įmonių ir organizacijų, taip pat valstybės institucijų, kurios veikia savivaldybės teritorijoje, vadovus ir valstybės tarnautojus. Analogiška nuostata numatyta ir Reglamento 9.2 punkte, kuris nustato, jog Tarybos narys turi teisę <...> iš mero, vicemero (-ų), Savivaldybės administracijos ar kitų Savivaldybės įstaigų, Savivaldybės valdomų įmonių gauti visą Tarybos nario veiklai reikalingą su Taryboje nagrinėjama ir rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją <...>.

Apibendrinus aukščiau nurodytą teisinį reguliavimą, kuris numato, jog pareiškėjas turi teisę pats siūlyti svarstyti savivaldybės Tarybai klausimus, rengti Tarybos sprendimų projektus, spręstina, jog jis turi teisę gauti ir tokiems klausimams ar Tarybos sprendimams rengti reikalingą informaciją.

Komisijos vertinimu atsakovas, aiškindamas tiek Vietos savivaldos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkto, tiek ir Reglamento 9.2 punkto nuostatas, nepagrįstai susiaurina asmens teisę gauti informaciją, nustatydamas perteklinį reikalavimą – konkrečiai nurodyti kokio pobūdžio informacija yra reikalinga ir kaip ji susijusi su Tarybos nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Pažymėtina, jog visi atvejai ar visi klausimai, kuriais Tarybos narys gali teikti paklausimus, rinkti informaciją ir siūlyti juos svarstyti, negali būti išvardinti įstatyme baigtiniu sąrašu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-672-552/2022). Tarybos narys nepatenka į subjektų ratą, kuriems teisinis reguliavimas numato pareigą pagrįsti dokumentų, kurių prašo, panaudojimo tikslą (pvz., kaip tai numato Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Todėl savivaldybės Tarybos nario teisė gauti informaciją negali būti ribojama tuo aspektu, jog prašyme konkrečiai nenurodyta, kaip ši informacija susijusi su nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Vietos savivaldos įstatymas nenumato, jog pareiškėjas, teikdamas prašymą turėtų nurodyti ryšį su rengiamais ar parengtais Tarybos sprendimų projektais. Įstatymų leidėjas numatydamas teisę gauti „visą tarybos nario veiklai reikalingą su savivaldybės taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais susijusią informaciją“ ją sieja tiek su informacijos reikalingumu vykdyti Tarybos nario veiklą, tiek nustato sąsają su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Todėl apribojus teisę gauti informaciją, akivaizdu, kad Tarybos nario veiklos vykdymas yra ribojamas, o šios informacijos sąsąjumas su nagrinėjama ir rengiamais nagrinėti klausimais gali būti vertinimas informacijos panaudojimo aspektu.

Minėta, jog pareiškėjas Prašymu kreipėsi į atsakovą, prašydamas pateikti informaciją, t. y. pateikti visus (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytus potvarkius, jų pakeitimus iki rašto gavimo dienos. Iš Prašyme nurodytų aplinkybių matyti, jog pareiškėjas aiškiai nurodė aplinkybes, kad nuo 2023 m. liepos 13 d. atlikti DVS „Kontora“ sistemos administratoriaus pakeitimai ir apribota teisė matyti Mero potvarkius ir su jais susipažinti. Pareiškėjas paaiškino, kad jam, kaip Tarybos nariui bei Kontrolės komiteto pirmininkui, taip pat ir (duomenys neskelbtini) bendruomenei, kyla pagrįstų abejonių dėl atsakovo potvarkių. Iš to matyti, kad pareiškėjas kreipėsi dėl paminėtos informacijos pateikimo, kadangi jam tokia informacija reikalinga vykdyti Tarybos nario veiklą. Pažymėtina, kad tokiu atveju, jei atsakovui nebuvo aišku, kokius

potvarkius konkrečiai pareiškėjas prašė pateikti, jis galėjo papildomai pateikti užklausimą pareiškėjui ir paprašyti konkretizuoti, kokią informaciją pareiškėjas prašo pateikti (pagal VAĮ 12 straipsnio nuostatas). Tačiau Komisijos vertinimu Prašymo turinys buvo pakankamai aiškus, kad būtų galima spręsti dėl prašomos suteikti administracinės paslaugos arba motyvuotai nurodyti atsisakymo ją suteikti priežastį.

Atsakovas skundžiamoje Rašto dalyje nurodė, kad (duomenys neskelbtini) savivaldybė pasirengusi suteikti visą pareiškėjui reikalingą informaciją, kiek tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais, tačiau kiekvienu atveju tai bus sprendžiama individualiai pagal pareiškėjo pateiktą prašymą, kuriame turėtų būti nurodyta, kokia informacija pareiškėjui reikalinga ir kaip tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais. Spręstina, kad pateikdamas tokį atsakymą, atsakovas neišreiškė savo valios dėl pareiškėjo Prašymo išsprendimo iš esmės, t. y. iš tokio atsakymo turinio nėra aišku, ar atsakovas sąlyginai tenkina pareiškėjo Prašymą (kai jis konkrečiai nurodys kokia informacija reikalinga ir kaip ji susijusi su Taryboje nagrinėjama ir rengiamais nagrinėti klausimais), ar atsisako tenkinti minėtą Prašymą. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad prašoma pateikti informacija nepateikta iki Komisijos posėdžio, laikytina, kad atsakovas atsisakė suteikti prašomą informaciją. Be kita ko, atsakovo pozicija ginčo klausimu nėra nuosekli, nes iš bylos medžiagos matyti, kad atsakovas po pareiškėjo skundo pateikimo Komisijai, pakartotinai sprendė Prašymą ir 2023 m. spalio 9 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ nurodė, jog sudarys sąlygas susipažinti su dokumentais atvykus į savivaldybės administracijos patalpas, kadangi jų kiekis yra labai didelis.

Remiantis LVAT praktika, kilus administraciniam ginčui dėl individualaus administracinio akto, jį priėmęs subjektas ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoje ir (ar) teisme negali nurodyti priimto akto motyvų (jei aktas buvo be motyvų), papildyti ar pakeisti akte nurodytus motyvus (pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1536/2014, 2016 m. vasario 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-313-146/2016, 2022 m. gegužės 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-261-502/2022). Minėta LVAT praktika patvirtina, kad net ir pateikto atsakymo papildymas nėra galimas. Be to, LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą (žr., pvz., 2008 m. liepos 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-1395/2008; 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013).

Pagal VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 punktą, administraciniame sprendime turi būti nurodyti administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; taip pat administracinio sprendimo motyvai (VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 6 punktas). LVAT savo praktikoje ne kartą yra išaiškinęs, kad VAĮ 8 straipsnio (redakcijoje įsigaliojusioje nuo 2020 m. lapkričio 1 d. – VAĮ 10 straipsnis) nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., LVAT 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017). Be kita ko, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniu santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime *expressis verbis* (aiškiais žodžiais; tiesiogiai) nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės normą (pvz., LVAT 2013 m. rugpjūčio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-834/2013).

Nagrinėjamu atveju savivaldybės Mero veiksmai, kuriais atsisakyta pareiškėjui suteikti informaciją, nepagrįsti konkrečia teisės norma. Pagrįstu laikytinas pareiškėjo atstovo argumentas, jog atsisakymas suteikti informaciją turi būti grindžiamas įstatymo lygmeniu, o ne Reglamento nuostatomis. Atsakovas Rašte turėjo nurodyti atsisakymo teikti prašomą informaciją argumentus ir

teisinį pagrindą. Nagrinėjamu atveju atsakovas tik nurodė, jog (duomenys neskelbtini) savivaldybė pasirengusi suteikti visą pareiškėjui reikalingą informaciją, kiek tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais, kiekvienu atveju tai bus sprendžiama individualiai pagal pareiškėjo pateiktą prašymą, kuriame turėtų būti nurodyta, kokia informacija pareiškėjui reikalinga ir kaip tai susiję su Taryboje nagrinėjama ar rengiamais nagrinėti klausimais, tačiau visiškai neišsprendė pareiškėjo Prašymo gauti jame nurodytą informaciją, taip pažeisdamas tiek pareiškėjo teisę gauti informaciją, tiek teisę į objektyvų Prašymo nagrinėjimą. Skundžiamame Rašte nurodyta sąlyga, kada informacija galės būti pateikta, nelaikytina tinkamu administracinio sprendimo motyvavimo pareigos įvykdymu, nes viešojo administravimo subjektas privalo aiškiai pagrįsti, koks ir kodėl būtent vienas ar kitas teisės aktas yra taikytinas.

Atsižvelgiant į byloje nustatytas faktines aplinkybes bei išdėstytą teisinį reglamentavimą, nėra pagrindo spręsti, kad atsakovas skundžiamo Rašto dalimi atsakydamas į pareiškėjo Prašymą, veikė teisėtai ir pagrįstai. Todėl skundžiamo Rašto dalis, kuria pasisakyta dėl (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero D. Y. ir jį pavadavusių asmenų pasirašytų potvarkių, jų pakeitimų iki rašto gavimo dienos, naikintina kaip neatitinkanti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies, Taisyklių 45 punkto reikalavimų.

Panaikinus minėto Rašto skundžiamą dalį, atsakovas įpareigotinas šioje dalyje išnagrinėti pareiškėjo Prašymą iš naujo.

Pareiškėjas išvestiniu skundo reikalavimu taip pat prašo įpareigoti atsakovą pateikti prašomą informaciją. Atkreiptinas dėmesys, kad Komisija nėra viešojo administravimo institucija ir neatlieka viešojo administravimo atitinkamoje srityje (žr., pvz., LVAT 2016 m. gruodžio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1742-261/2016; 2018 m. gegužės 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1065-520/2018 ir kt.), dėl to negali įpareigoti viešojo administravimo subjekto priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą, o gali tik pavesti iš naujo atlikti veiksmus, kurie pripažinti atliktais netinkamai. Komisija tik vertina viešojo administravimo subjekto atliktų arba neatliktų veiksmų teisėtumą. Atsižvelgiant į tai, toks pareiškėjo reikalavimas negali būti tenkinamas, todėl atmetamas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1–3 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. Y. skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti (duomenys neskelbtini) savivaldybės mero 2023 m. rugpjūčio 18 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ skundžiamą dalį.

Įpareigoti atsakovą pareiškėjo 2023 m. liepos 23 d. prašymą dalyje dėl Mero potvarkių pateikimo išnagrinėti iš naujo.

Kitoje dalyje skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Evaldas Ambrozaitis

Vilija Astrauskienė